

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Факультет філології і журналістики
Кафедра журналістики

Кваліфікаційна робота

СПОРТ ПІД ЧАС ВІЙНИ У ПІДВОЛОЧИСКУ:
СЕРІЯ ПОДКАСТІВ

Спеціальність 061 Журналістика
Освітня програма «Журналістика»

Здобувачки вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня
МЕЛЬНИК Діани Володимирівни

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри журналістики
ДАЩЕНКО Наталія Левківна

Тернопіль – 2026

АНОТАЦІЯ

Мельник Д. В. Спорт під час війни у Підволочиську: серія подкастів. Інформаційний продукт.

Кваліфікаційна робота на здобуття кваліфікації бакалавра зі спеціальності 061 Журналістика. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2026. 44 с.

Кваліфікаційну роботу реалізовано у форматі серії з трьох авторських подкастів (моноподкастів), записаних і змонтованих у застосунку CapCut. Серія присвячена тому, як повномасштабна війна змінила дитячо-юнацький спорт у Підволочиській селищній громаді на Тернопільщині, як спорт допомагає дітям витримувати психологічне напруження воєнного часу та які перспективи має місцева спортивна школа після перемоги.

Героями подкастів стали реальні люди громади: директор Підволочиської дитячо-юнацької спортивної школи Сергій Васильович Шум та вчитель фізичної культури Ігор Володимирович Гапанович. На основі розмов із ними авторка вибудовує три тематично завершені епізоди, поєднуючи власну начитку з фактами, оцінками й цитатами героїв.

Продукт має інформаційно-аналітичний характер, подається державною мовою, орієнтований на мешканців Підволочиської громади, батьків, тренерів, освітян, а також на всіх, хто цікавиться життям тилкових громад під час війни. Робота демонструє вміння здобувачки працювати в жанрі подкасту: від пошуку героїв і збору матеріалу до сценарію, начитки, монтажу та оприлюднення.

Ключові слова: подкаст, моноподкаст, спортивна журналістика, аудіожурналістика, аудіоконтент, локальні медіа, дитячо-юнацький спорт.

Зміст

ВСТУП	4
1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ	8
1.1. Подкаст як жанр сучасної аудіожурналістики.....	8
1.2. Специфіка спортивної журналістики та її трансформація в умовах війни	12
1.3. Медіа в умовах війни: локальний і регіональний вимір	14
2. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	17
3. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	19
4. ТЕХНІЧНІ І ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ.....	20
5. ОПИС ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ	22
5.1. Технічні характеристики	22
5.2. Структура продукту	22
5.3. Опис авторської документації	23
5.4. Авторська документація.....	25
6. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПРОДУКТУ	30
6.1. Умови впровадження	30
6.2. Специфікація аудиторії	30
6.3. Результативність продукту (наявна та прогнозована)	31
ВИСНОВКИ.....	33
ДОДАТКИ.....	35
Додаток А.....	35

ВСТУП

Коли говорять про війну, спорт зазвичай згадують в останню чергу. У новинах він поступається місцем зведенням із фронту, питанням безпеки, економіки, мобілізації. На перший погляд може здатися, що під час війни спортивне життя відходить на другий план. Та чим довше триває повномасштабне вторгнення, тим очевидніше: для дітей і підлітків спортивна секція стала одним із небагатьох острівців стабільності – місцем, де можна на дві години забути про повітряні тривоги, рухатися, працювати над собою, відчувати лікоть товариша по команді.

Саме цей малопомітний, але важливий зріз воєнного життя показано у кваліфікаційній роботі. Не великий спорт, не олімпійські збірні, про які пишуть національні медіа, а звичайну дитячо-юнацьку спортивну школу в селищі, де живе менше восьми тисяч людей. Підволочиськ – селище міського типу на березі Збруча, центр Підволочиської селищної громади Тернопільського району. Колись через цей річковий брід «волочили» вантажі з берега на берег, а сам Збруч упродовж століть був кордоном – між імперіями, між державами. Сьогодні це глибокий тил, але навіть сюди війна дотягнулася – нехай не руїнами, а тривогами, виїздами родин за кордон, тривожними рюкзаками в школах і новим, напруженим ритмом життя.

Актуальність теми виявляється в кількох площинах. По-перше, війна змінила український спорт як систему: частину спортивних об'єктів зруйновано, багато спортсменів змушені були виїхати, а проведення змагань стало можливим лише в безпечних регіонах. По-друге, національні медіа майже не розповідають про те, що відбувається зі спортом на рівні маленьких громад, де на відданості тренерів і впертості дітей тримається масовий дитячий спорт. По-третє, формат подкасту сьогодні переживає піднесення: дослідники зауважують, що і у 2014 і у 2022 роках блоги та подкасти буквально «розквітли» в напруженій атмосфері війни, бо давали людям живий, людський голос там, де бракувало спокою [19]. Так склалися три опори моєї теми: спорт, війна і конкретне місце – Підволочиськ. Я свідомо не бралася за абстрактне

висвітлення спорту під час війни. Мені йшлося про дуже конкретну історію: як працює місцева ДЮСШ у нових умовах, що відчують діти, які щодня живуть поряд із новинами про втрати, і чи є в цього маленького спорту майбутнє після перемоги.

Практична значущість роботи зумовлена тим, що вона заповнює помітну інформаційну нішу. У місцевому медіапросторі Підволочиської громади немає системного аудіоконтенту про дитячо-юнацький спорт, тим паче – про те, як він живе під час війни. Моя серія фіксує цей досвід «зсередини», голосами людей, які щодня в ньому працюють. Такий матеріал корисний батькам, які вагаються, чи вести дитину в секцію; тренерам і освітянам, які шукають аргументи на користь спорту; самій громаді, для якої це ще один доказ власної стійкості; а ще – майбутнім дослідникам, бо документує живий зріз воєнної повсякденності.

Можна уявити цілком конкретні сценарії використання продукту. Батьки, які вагаються, чи безпечно й доцільно водити дитину в секцію під час війни, почують відповідь від директора школи й педагога. Тренери й освітяни отримають аргументи про соціальну й психологічну роль спорту. Місцева влада й громада побачать задокументований приклад власної стійкості, який можна показувати й партнерам, і самим мешканцям. А студенти-журналісти знайдуть приклад того, як працювати з локальною темою «легкими» засобами.

Унікальність задуму – у поєднанні формату й матеріалу. Я обрала моноподкаст: в етері звучить один ведучий, але його монолог не «висить у повітрі», а спирається на реальні розмови з директором спортивної школи та вчителем фізкультури. Це дало змогу зберегти цілісну авторську оповідь і водночас наповнити її фактами й оцінками безпосередніх учасників подій. Тематично три епізоди вибудовано від загального стану спортивного життя громади – через вплив спорту на дітей – до перспектив і повоєнного відновлення.

Формат подкасту обрано, оскільки аудіо найкраще передає інтонацію живої розмови й не вимагає від героїв «гри на камеру»; бо його зручно слухати

навіть у сховищі під час тривоги; і цей формат переживає особливе піднесення саме в часи суспільних потрясінь. До того ж поріг входу в подкастинг низький – і це дало мені змогу зробити якісний продукт «легкими» засобами, що теж є частиною мого задуму: показати, що повноцінна журналістика можлива й без студії та дорогого обладнання.

Мета кваліфікаційної роботи – створити серію з трьох авторських подкастів (моноподкастів) про стан, роль і перспективи дитячо-юнацького спорту в Підволочиській громаді в умовах повномасштабної війни; засвідчити здобуті знання й навички для реалізації авторського задуму у форматі сучасної аудіожурналістики.

Реалізація мети передбачала вирішення таких **завдань**:

- опрацювати наукову та фахову літературу про подкаст як жанр сучасної журналістики, специфіку спортивної журналістики та роботу медіа в умовах війни;
- обґрунтувати вибір формату моноподкасту й застосунок CapCut як інструмента запису та монтажу;
- визначити тематичну структуру серії та сценарну логіку кожного епізоду;
- дібрати героїв, скласти план розмов і зібрати фактичний матеріал у громаді;
- записати, змонтувати й оприлюднити три епізоди подкасту;
- оцінити (наявну та прогнозовану) результативність продукту для визначеної цільової аудиторії.

Об'єктом роботи є подкаст на спортивну тематику, предметом – тематичні, змістові, жанрові й технічні особливості створення серії моноподкастів «Спорт під час війни у Підволочиську».

Методи, за допомогою яких виконано роботу. Вивчення літератури і джерел дало змогу окреслити теоретичні засади подкастингу та спортивної журналістики й виробити підхід до реалізації задуму. Спостереження допомогло відстежувати спортивне життя громади та шукати героїв.

Інтерв'ювання стало основним методом збору первинної інформації: саме з розмов із директором ДЮСШ і вчителем фізкультури виросла фактологічна основа всіх трьох епізодів. Аналіз дозволив відібрати зі зібраного матеріалу найсуттєвіше для теми, а систематизація й узагальнення – скласти з окремих фактів цілісну оповідь. Гіпотетичний метод використано для припущень щодо сприйняття продукту аудиторією, а елементи моніторингу – для оцінки результативності.

Формами апробації роботи. Формою апробації стало оприлюднення серії подкастів на медіаплатформі YouTube та відстеження реакції аудиторії.

1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ

1.1. Подкаст як жанр сучасної аудіожурналістики

Подкаст – це аудіо- або відеозапис з ознаками завершеної програми, який слухач чи глядач споживає тоді, коли йому зручно. У методичних рекомендаціях кафедри журналістики аудіоподкаст визначено як аудіофайл із записом цікавих і корисних для цільової аудиторії ідей, думок, лекцій чи презентацій [20]. Принципова відмінність подкасту від традиційного радіо – у способі споживання: замість того щоб «ловити» цікаву програму в етері у визначений час, слухач свідомо обирає тему, формат і момент прослуховування, може поставити запис на паузу або відмотати назад.

Дослідники пропонують і точніші визначення. Журналістикознавець О. Дмитровський тлумачить подкаст як окремий файл або регулярно поновлювану серію таких файлів, що публікуються за однією адресою в Інтернеті, і зауважує, що подкастинг – це «місце, де перетинаються блогінг і радіо» [4]. Як докладно показує О. Кирилова, сам термін «подкастинг» 2004 року запровадив журналіст The Guardian Бен Гаммерслі у публікації «Audible revolution», утворивши неологізм поєднанням слів broadcast (транслявати) і pod (від портативного плеєра Apple iPod) [6]. Попри технологічну спорідненість із радіо, подкаст принципово від нього відрізняється: класичну радіожурналістику з її лінійністю та ефірною природою ґрунтовно описав В. Лизанчук [8], тоді як подкаст є заздалегідь записаною, відредагованою й змонтованою програмою, доступною за запитом – у будь-який зручний для слухача час.

Услід за дослідницями І. Мудрою та Ю. Майхровською аудіоподкаст можна визначити як «зручний формат аудіоматеріалів» для отримання актуальної інформації в дорозі, під час хатніх справ чи в транспорті, що існує в різних видах і жанрах та є безкоштовним для аудиторії [9]. Подкаст вивчають і ширше – як соціокультурний феномен: приміром, В. Страшко розглядає його крізь призму соціальної філософії [18]. Попри відмінності підходів, дослідники

сходяться в головному: подкаст – це доступний, мобільний і авторський аудіоформат, який споживають тоді, коли зручно самому слухачеві.

Технологічно подкастинг став можливим на початку 2000-х, коли американець Дейв Вінер розробив технологію RSS, що дозволила підписуватися на аудіоблоги й автоматично завантажувати нові епізоди. Уже у 2005 році слово «podcast» Оксфордський словник визнав словом року. В Україні ж подкастинг тривалий час залишався чимось новим: справжнє піднесення формату дослідники пов'язують із періодами суспільних потрясінь – зокрема 2014 і 2022 роками, коли блоги й подкасти, за влучним спостереженням, «розквітли в задушливій атмосфері війни» [19]. Сьогодні власні подкасти ведуть провідні українські медіа – «Суспільне», «Громадське», «Українська правда», «Укрінформ», «Радіо Свобода», «НВ», «Бабель» та ін. [9].

Проаналізувавши аудіоподкасти українських якісних медіа, дослідниці І. Мудра та Ю. Майхровська, фіксують, що онлайн-медіа все частіше продукують аудіоматеріали для подкастових платформ, а домінантним жанром серед них залишається інтерв'ю; поряд із ним поширені коментар, бесіда, огляд, круглий стіл і репортаж [9]. Це підтверджує загальну тенденцію: аудиторія дедалі менше часу готова приділяти довгим текстам і відео, натомість охоче слухає аудіо «під справи» – у транспорті, на прогулянці, під час хатньої роботи.

Для систематизації подкастів зручно скористатися класифікацією, яку наводить Т. Булах і яку покладено в основу методичних рекомендацій кафедри журналістики ТНПУ. За жанром подкасти поділяють на інформаційні, аналітичні та розважальні; за тематикою – на спортивні, мистецькі, політичні, професійні, релігійні, освітні, тревел-подкасти тощо; за формою мовлення – на монологічні (один ведучий-експерт), діалогічні (двоє учасників) і полілогічні (дискусія кількох осіб); за формою спілкування – на інтерв'ю, розповідь, бесіду, круглий стіл; за рівнем фаховості авторів – на фахові (створені журналістами) та аматорські. У цій системі координат створений інформаційний продукт – це фаховий, переважно інформаційно-аналітичний, спортивний за тематикою,

монологічний за формою мовлення подкаст, реалізований у формі авторської розповіді.

За формою мовлення подкасти поділяють на монологічні, діалогічні та полілогічні. На цій типології, яку розвивають українські дослідники (зокрема О. Дмитровський [4] та І. Мудра і Ю. Майхровська [9]), ґрунтується й поняття моноподкасту – монологічної аудіопрограми, яку веде один автор-мовець, самостійно розгортаючи тему без співрозмовника. Саме до цього різновиду належить створена серія подкастів.

Окремо варто сказати про природу моноподкасту. Г. Царик у дослідженні подкасту як жанру медійного дискурсу наголошує, що визначальними рисами подкасту є форма, зміст і функція, а сам подкастер – це продуцент медіатексту, який кодує своє повідомлення, розраховуючи на сприйняття, оцінку й інтерпретацію аудиторії; стрижневою ознакою подкасту як жанру дослідниця називає три семіотичні виміри – «кодовий, інформаційний та культурний» [19]. У моноподкасті вся ця «знакодія» лягає на одного ведучого: немає співрозмовника, який підхопить думку, тож тримати увагу слухача доводиться структурою, інтонацією й добором фактів. Це водночас і виклик, і перевага – оповідь виходить цілісною й авторською.

Цінні практичні орієнтири дає книжка Еріка Ньюзума «Гучніше! Як створювати круті подкасти». Автор радить сприймати подкаст не з технологічного боку, а з боку сприйняття слухачем, і виокремлює дві великі форми аудіоконтенту – «балачки» (тиради, запитання-відповіді, бесіда) та «історії» (сезонні й серійні оповідки, багатосюжетні подкасти) [10]. При створенні інформаційного продукту враховано поради: обирати, яку саме розповідь вести й виразно її подавати, мислити як підписник, уникати слів-паразитів і клішованих штампів. Саме модель «історії», а не «балачки», відповідає задуму серії подкастів: три епізоди – це три завершені оповіді, об'єднані темою, місцем і героями.

Від традиційного радіо подкаст відрізняється не лише технологією доставки, а й самою логікою споживання. Радіо лінійне: слухач

підлаштовується під сітку мовлення. Подкаст асинхронний – він чекає на слухача, а не навпаки. Це змінює й драматургію: епізод має сам утримувати увагу від першої секунди, без анонсів і музичних відбивок ефіру, лише власною структурою та змістом. Для автора це означає більшу свободу, але й більшу відповідальність за те, щоб його захотіли дослухати до кінця.

Подкастинг має й суто практичні переваги, які зробили його привабливим саме для воєнного часу. Поріг входу низький: для запису достатньо смартфона й тихої кімнати, а для монтажу – безкоштовного застосунку. Виробничий цикл короткий, тож реагувати на події можна швидко. Готовий епізод не «прив'язаний» до ефірної сітки – він доступний у будь-який момент, його можна слухати у сховищі під час тривоги, у дорозі, удома. Усе це робить подкаст демократичним інструментом, доступним не лише великим редакціям, а й окремому авторові чи невеликій громаді. Як зазначає О. Кирилова, для створення подкасту достатньо мікрофона, комп'ютера та інтернет-підключення, а епізод можна записати, навіть наговоривши текст у голосові нотатки смартфона [6].

Водночас простота входу не означає простоти виконання. Якісний моноподкаст вимагає продуманого сценарію, бо ведучому ніхто не «підкине» репліку; чистого звуку, бо вади запису в аудіо помітніші, ніж у відео; і чесної роботи з фактами, адже голос звучить переконливо, і тим відповідальніша кожна сказана теза. Саме тому в основу серії подкастів покладено не імпровізацію, а попередньо зібраний і вивірений матеріал.

Український подкастовий ландшафт за останні роки помітно зріс. Якщо до 2020 року подкасти сприймалися як щось нове й нішеве, то сьогодні власні аудіопроєкти мають і загальнонаціональні медіа, і незалежні автори, і навіть локальні спільноти. Тематичний діапазон широкий – від новинних і політичних до освітніх, культурних і спортивних. Спортивні подкасти в Україні розвиваються переважно навколо великого спорту й професійних ліг, тоді як дитячо-юнацький і масовий спорт у цьому форматі представлений украй

слабко, що додатково обґрунтовує доцільність створеного інформаційного продукту.

Окрема роль у моноподкасті належить голосу й постаті ведучого. Оскільки слухач лишається сам на сам з одним мовцем, саме інтонація, темп і ширість формують довіру до сказаного. Ведучий моноподкасту – це не безсторонній диктор, а провідник, який має власне ставлення до теми й не приховує його. У своїй серії я намагалася говорити як людина, що сама належить до цієї громади й щиро вболіває за її дітей, – це, на мою думку, зближує зі слухачем краще за будь-яку офіційну подачу.

1.2. Специфіка спортивної журналістики та її трансформація в умовах війни

Спортивна журналістика – це тематична спеціалізація, що вирізняється особливим багатством жанрів. Традиційно їх поділяють на три групи: інформаційні (заметка, репортаж, звіт, інтерв'ю), аналітичні (коментар, огляд, стаття) та художньо-публіцистичні (нарис, есе); таку загальну систему журналістських жанрів докладно описано в підручнику «Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво» за редакцією В. Різуна [13]. Окрім звичних для журналістики функцій – інформаційної, аналітичної, виховної та розважальної, спортивній журналістиці притаманні також світоглядна й мобілізаційна функції: спорт здавна був і залишається інструментом формування національної ідентичності та згуртування.

Ю. Сазонова у монографії «Спортивна журналістика України: історія, еволюція, трансформація» простежує, як українська спортивна журналістика пройшла шлях від спеціалізованої преси до сучасних діджитал-платформ: дослідниця розглядає історію української спортивної періодики від 1880 року, виокремлюючи у її розвитку вісім періодів, і показує, що сьогодні вона активно мігрує в онлайн-середовище та мультимедійні формати [16]. Це створює сприятливий ґрунт і для подкастів: аудіоформат добре надається до спортивної тематики, бо ґрунтується на емоції, голосі, особистій історії. Водночас

спортивна журналістика має давнє регіональне коріння: В. Ковпак у дослідженні української спортивної періодици Галичини 20–30-х років XX століття нагадує, що спортивне слово на західноукраїнських теренах формувалося як частина національного руху [7]. Для теми, прив'язаної до Тернопільщини, цей контекст особливо промовистий: місцевий спорт тут історично був більшим, ніж просто змагання.

Повномасштабна війна стала найсерйознішим випробуванням для українського спорту за весь період незалежності. Як відзначають дослідники й що прямо звучить у моєму першому епізоді, після 24 лютого 2022 року війна вторглася в український спорт, не оминувши жодної організації, колективу чи спортсмена: частину спортивних об'єктів зруйновано або пошкоджено, багато атлетів змушені були евакуюватися за кордон, а національні змагання вдавалося проводити лише в окремих регіонах. Однією з найгостріших проблем стала вимушена міграція спортсменів, яка масштабно трансформувала спортивний простір країни.

Проте поряд із втратами війна оприявнила й іншу функцію спорту – терапевтичну, опорну. Для дітей, що живуть в умовах постійних тривог, тренування – це режим дня, збережені соціальні контакти, можливість керованого навантаження замість некерованого стресу. Саме тому роль дитячо-юнацьких спортивних шкіл не зменшилася, а зросла: сьогодні ДЮСШ виконують не лише освітньо-спортивну, а й соціально-психологічну функцію. Цей зсув акцентів – від результату до підтримки – і став змістовим стрижнем моєї серії.

Варто визначити й саме поняття дитячо-юнацької спортивної школи. Згідно з Положенням про дитячо-юнацьку спортивну школу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України, це заклад спеціалізованої позашкільної освіти спортивного профілю, який забезпечує розвиток здібностей вихованців в обраному виді спорту, їхнє фізичне виховання й оздоровлення, а також готує спортивний резерв для збірних команд України

[12]. Саме така школа є базовою ланкою системи дитячо-юнацького спорту в громаді – і саме вона стала головним об'єктом уваги серії подкастів.

Інформаційні жанри спортивної журналістики – замітка, репортаж, звіт, інтерв'ю – складають основу масових потоків і цінуються за оперативність і точність. Аналітичні жанри (коментар, огляд, стаття) дають оцінку подіям і тенденціям. Художньо-публіцистичні (нарис, есе) працюють з емоцією та людською історією. Створений інформаційний продукт свідомо тяжіє до поєднання інформаційного й художньо-публіцистичного начал: фактаж про школу подається через особисту, людяну оповідь, ближчу до нарисової традиції, ніж до сухого звіту.

Масштаб втрат для українського спорту важко переоцінити. Поряд із руйнуванням спортивної інфраструктури та загибеллю спортсменів і тренерів гострою проблемою стала вимушена міграція: чимало спортсменів і цілих команд опинилися за кордоном, що зруйнувало звичні тренувальні та змагальні цикли. На цьому тлі особливо помітна роль тилкових громад, де спортивне життя, хоч і в зміненому вигляді, вдалося зберегти. Підволочиськ – саме такий приклад: попри виїзд частини родин і призупинення занять на початку вторгнення, місцева школа відновила роботу й навіть наростила змагальну активність.

Не варто забувати й про виховну та світоглядну функції спортивної журналістики. Розповідь про місцевий спорт формує гордість за свою громаду, передає цінності наполегливості й командності, а в умовах війни – ще й відчуття єдності. Історичний приклад дає галицька спортивна періодика початку XX ст., яку досліджує В. Ковпак: тоді спортивне слово було частиною національного самоствердження [7]. У цьому сенсі мій продукт продовжує давню традицію – говорити про спорт як про щось більше, ніж змагання.

1.3. Медіа в умовах війни: локальний і регіональний вимір

Повномасштабне вторгнення радикально змінило умови роботи українських медіа, і найвідчутніше це вдарило по локальній журналістиці. За

даними щорічних досліджень Media Development Foundation, регіональні редакції зіткнулися з мобілізацією й виїздом працівників, небезпекою відряджень, блекаутами, проблемами з розповсюдженням контенту, фінансовою нестабільністю та емоційним вигоранням. І все ж, як підсумовують дослідники, локальна журналістика вистояла й фактично перевинайшла себе, щоб вижити. Є. Блінов, аналізуючи вплив повномасштабної війни на розвиток українських регіональних медіа, відзначає, що саме регіональний рівень медіакомунікації під час війни довго залишався малодослідженим, хоча його роль у житті громад – ключова [2].

Для теми кваліфікаційної роботи цей контекст принциповий із двох причин. По-перше, він пояснює, чому історії маленьких громад так рідко звучать у медіа: у редакцій банально не вистачає ресурсу, а самоцензура й орієнтація на воєнний порядок денний відсувають теми на кшталт дитячого спорту на периферію уваги. По-друге, він показує цінність будь-якого якісного локального контенту: коли мешканець громади чує розповідь про власну спортивну школу, голосами знайомих йому людей, – це працює на згуртованість і відчуття, що життя триває.

Доречно згадати й підхід конструктивної журналістики, що набув популярності саме під час війни: вона не замовчує проблем, але шукає в матеріалі опору, відповідь, рух уперед. Записана серія подкастів свідомо тяжіє до цієї тональності. Ситуацію не ідеалізовано: у подкастах ідеться і про призупинення роботи школи, і про виїзд родин, і про проблему укриттів, і про те, що фінансування спрямовують насамперед на оборону. Але загальний вектор оповіді – це стійкість: громада не зупиняється, діти тренуються, школа має плани на майбутнє.

Дослідження Media Development Foundation за 2023 і 2024 роки докладно описують виклики, з якими зіткнулися регіональні редакції: дефіцит кадрів і мобілізація, небезпека відряджень, блекаути, проблеми з дистрибуцією контенту, фінансова нестабільність і, що називають однією з найбільших проблем, психологічне виснаження команд. Попри це більшість редакцій

продовжили працювати, фактично перевинайшовши власні робочі процеси. Дослідники фіксують і небезпечну тенденцію: посилення самоцензури з міркувань «не нашкодити», яка, втім, погіршує якість контенту й звужує порядок денний.

Цей фон пояснює, чому теми на кшталт дитячого спорту в малій громаді так рідко потрапляють у медіа: у виснажених редакцій бракує ресурсу, а порядок денний неминуче зміщується до воєнної тематики. Тим ціннішим стає кожен якісно зроблений локальний матеріал, який повертає громаді її власні історії. Подкаст для цього – вдалий інструмент: він не потребує великої команди, доступний кожному охочому й створює ефект особистої присутності, довірливої розмови сам на сам зі слухачем.

Є й ще один вимір цінності локального воєнного контенту – архівний. Те, що сьогодні здається буденним (скільки дітей лишилося в секції, як відпрацьовують дії під час тривоги, про що мріє директор школи після перемоги), завтра стане свідченням епохи. Документуючи спортивне життя громади голосами її людей, подкаст виконує не лише інформаційну, а й меморіальну функцію – зберігає пам'ять про те, як жила країна в час війни.

Отже, теоретичний огляд дає три робочі орієнтири. Подкаст – гнучкий жанр, що добре надається до особистої, людяної оповіді й переживає піднесення саме в часи криз. Спортивна журналістика під час війни змістила акцент із результату на підтримку й соціальну функцію спорту. А локальні медіа, попри виснаження, залишаються тим рівнем комунікації, де історії спільнот звучать найважливіше. Саме на перетині цих трьох ліній і постала серія подкастів «Спорт під час війни у Підволочиську».

2. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Академічна доброчесність : офіційний сайт ТНПУ ім. В. Гнатюка. URL: <https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-dobrochesn-st.php> (дата звернення: 11.06.2026).
2. Блінов Є. Вплив повномасштабної війни на розвиток українських регіональних медіа. *The Facets of History*. 2023. Вип. 5 (13). С. 219–229.
3. Дашенко Н. Л. Науковий текст: оформлення й редагування : навч. посібник. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2015. 432 с.
4. Дмитровський О. Типологія українських подкастів – найважливішого сегмента інтернет-радіо. *Теле- та радіожурналістика*. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. Вип. 14. С. 149–154.
5. Інформація та документація. Бібліографічне посилання : ДСТУ 8302:2015. [Чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
6. Кирилова О. В. Подкастинг як перспективний напрям медіадіяльності. Медіанаративи : колективна монографія. Дніпро : Ліра, 2022.
7. Ковпак В. О. Українська спортивна періодика Галичини 20–30-х рр. ХХ ст. : монографія. Львів : Львів. нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника, 2008. 234 с.
8. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики : підручник. Київ : Знання, 2006. 628 с.
9. Мудра І., Майхровська Ю. Види та жанри аудіоподкастів від ЗМІ. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Журналістика*. 2023. Вип. 1, № 5. С. 42–51.
10. Ньюзум Е. Гучніше! Як створювати круті подкасти / пер. з англ. Харків : Vivat, 2022. 336 с.
11. Освітньо-професійна програма «Журналістика» спеціальності 061 Журналістика першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. ТНПУ ім. В. Гнатюка. URL: <https://tnpu.edu.ua/> (дата звернення: 11.06.2026).

12. Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 р. № 993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-п> (дата звернення: 11.06.2026).
13. Приступенко Т. О., Радчик Р. В., Василенко М. К. та ін. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво : навч. посібник / за ред. В. В. Різуна. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2012.
14. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 11.06.2026).
15. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 11.06.2026).
16. Сазонова Ю. О. Спортивна журналістика України : історія, еволюція, трансформація : монографія. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 276 с.
17. Стандарт вищої освіти України : перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 06 Журналістика, спеціальність 061 Журналістика : затв. наказом МОН України від 20.06.2019 р. № 864. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 11.06.2026).
18. Страшко В. Подкаст: погляд крізь призму соціальної філософії. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2017. Вип. 71. С. 83–89.
19. Царик Г. М. Подкаст як жанр сучасного медійного дискурсу. *Південний архів (філологічні науки)*. 2023. Вип. 95. С. 66–72.
20. Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт у формі інформаційного продукту для здобувачів освіти ОПП «Журналістика» спеціальності 061 Журналістика першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / упорядники: О. В. Кушнір, Т. В. Решетука, Н. Л. Дашченко. Тернопіль : Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, 2025. 48 с.

3. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Що таке подкасти та як їх слухати? : пояснювальний матеріал. *Українська правда*. 20 вересня 2020 р. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2020/09/20/7267023/> (дата звернення: 11.06.2026).
2. Мамонова Г. Подкасти. Новий продукт Суспільного. *Суспільне Медіа*. URL: <https://suspilne.media/125874-podkasti-novij-produkt-suspilnogo/> (дата звернення: 11.06.2026).
3. Від радіо до подкастів: як відбувалася трансформація та чому. *Інформаційний портал «6262»*. 20 серпня 2021 р. URL: <https://www.6262.com.ua/news/3185063/> (дата звернення: 11.06.2026).
4. Плiч-о-плiч всеукраїнські шкільні ліги : офіційний вебсайт проєкту. URL: <https://scl.gov.ua/> (дата звернення: 11.06.2026).
5. Історія проєкту. Плiч-о-плiч всеукраїнські шкільні ліги : офіційний вебсайт проєкту. URL: <https://scl.gov.ua/holovna/istoriia-proiektu> (дата звернення: 11.06.2026).
6. Стан українських регіональних медіа за 2023 рік : аналітичне дослідження / *Media Development Foundation*. URL: <https://research.mediadevelopmentfoundation.org/2023.html> (дата звернення: 11.06.2026).
7. Стан українських регіональних медіа за 2024 рік : аналітичне дослідження / *Media Development Foundation*. URL: <https://research.mediadevelopmentfoundation.org/> (дата звернення: 11.06.2026).
8. Підволочиська селищна рада : офіційний вебсайт. URL: <https://pidvoltg.gov.ua/> (дата звернення: 11.06.2026).

4. ТЕХНІЧНІ І ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ

Серію свідомо реалізовано «легким» інструментарієм – таким, який сьогодні є в руках майже кожного й який добре пасує до реалій воєнного часу, коли немає ні студії, ні дорогого обладнання, а працювати треба швидко й мобільно.

Запис звуку. Начитку авторського тексту й фіксацію розмов із героями здійснено за допомогою смартфона iPhone 14 Pro із зовнішніми навушниками-гарнітурою; для чистішого голосу запис здійснено в тихому приміщенні з м'якими поверхнями, які «гасять» відлуння. Інтерв'ю з директором ДЮСШ і вчителем фізкультури записано безпосередньо у школі, після чого з аудіо відібрано ключові тези й фрагменти для опрацювання у сценарії.

Запис і монтаж. Основним робочим інструментом став застосунок CapCut. У ньому виконано запис/імпорт голосових доріжок і монтаж епізодів: нарізання та склейку фрагментів, вирівнювання гучності, видалення пауз і слів-паразитів, додавання фоновой музики та звукових переходів, експорт готових файлів. Вибір CapCut обґрунтований його доступністю (безкоштовний, працює на смартфоні й комп'ютері), простим інтерфейсом і достатнім для аудіоподкасту набором інструментів обробки звуку.

Робочий процес у CapCut складався з кількох етапів. Спершу імпортувалися голосові доріжки – начитка авторського тексту та відібрані фрагменти розмов. Далі матеріал пройшов чищення: вирізано довгі паузи, обмовки, сторонні шуми, вирівняно гучність між фрагментами, щоб голос звучав рівно протягом усього епізоду. Після цього додано стриману фонову музику й м'які звукові переходи між смисловими блоками з урахуванням того, щоби музика не «забивала» голос. На завершення кожен епізод експортували у фінальний аудіофайл і перевіряли на слух на різних пристроях – у навушниках і через динамік смартфона.

Свідоме відмова від професійної студії – це не вимушеність, а частина задуму. Мобільний інструментарій дав змогу записувати героїв у звичному для них середовищі – у школі, де вони почуваються вільно, – і працювати гнучко,

підлаштовуючись під графік тривоги. Якість при цьому забезпечували не дорогим обладнанням, а ретельністю: тихим приміщенням для запису, кількома дублями начитки та уважним зведенням звуку на етапі монтажу.

Робота з текстом. Сценарні плани, тексти начитки й Пояснювальну записку підготовлено в Microsoft Word.

Оприлюднення. Готові епізоди розміщено на медіаплатформі YouTube; для зв'язку з героями та узгодження матеріалів використано смартфон і месенджери.

Музичний супровід і будь-які запозичені звукові елементи використано із зазначенням джерела; авторство начитки та сценаріїв належить виконавиці роботи.

5. ОПИС ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОДУКТУ

5.1. Технічні характеристики

Інформаційний продукт – серія з трьох авторських подкастів (моноподкастів) під спільною назвою «Спорт під час війни у Підволочиську». Кожен епізод є тематично завершеною програмою. Формат – аудіо; мова – українська.

Вибір саме аудіоформату (а не відео) визначив і технічні рішення: основну увагу приділено якості голосу та чистоті звуку, адже в аудіо слухач не має візуальної опори й сприймає зміст виключно на слух. Тому темп начитки, паузи й гучність вивірялися особливо ретельно.

Орієнтовний обсяг авторського тексту трьох епізодів – близько 2,5 тис. друкованих знаків. Хронометраж першого епізоду становить 7 хв 46 с, другого — 8 хв 10 с, третього — 4 хв 19 с. Загальна тривалість серії подкастів — 20 хв 15 с. Продукт оприлюднено на платформі YouTube. Повні тексти епізодів подано в Додатку А.

5.2. Структура продукту

Серія складається з трьох епізодів, об'єднаних темою, місцем дії та героями. Кожен епізод має власну назву й самостійний сюжет, але разом вони утворюють єдину оповідну дугу – від загального до особистого й від сьогодення до майбутнього.

Кожен епізод відкривається коротким привітанням і нагадуванням, частиною якої серії він є, що допомагає слухачеві зорієнтуватися, навіть якщо він почав слухати не з першого випуску. Завершується епізод подякою й анонсом наступної теми. Така повторювана «рамка» працює на впізнаваність серії та її цілісність.

Епізод 1 – «Спорт під час війни у Підволочиську: трансформація спортивного життя в умовах воєнного стану». Розповідь про те, як повномасштабна війна змінила роботу місцевої дитячо-юнацької спортивної

школи: призупинення й відновлення занять, спроба дистанційного формату, питання укриттів, кількість вихованців і тренерів, найпопулярніші види спорту та перші перемоги. Герой – директор ДЮСШ Сергій Васильович Шум.

Епізод 2 – «Спорт як підтримка: вплив фізичної активності на дітей у воєнний час». Епізод про психологічний і емоційний вимір спорту: як діти переживають війну, чому тренування стали для них опорою, як змінилося ставлення до фізичної культури і яку роль відіграє всеукраїнський проєкт «Пліч-о-пліч». Герой – учитель фізичної культури Ігор Володимирович Гапанович.

Епізод 3 – «Перспективи розвитку дитячо-юнацького спорту в Підволочиській громаді в умовах війни та післявоєнного відновлення». Завершальна розмова про майбутнє: фінансування школи, модернізацію інфраструктури й безпечні тренувальні простори, бачення розвитку після перемоги. Герой – директор ДЮСШ Сергій Васильович Шум, що замикає кільце оповіді.

5.3. Опис авторської документації

Формат. Обрано моноподкаст, оскільки він дає змогу зберегти цілісну авторську оповідь і вести слухача за наскрізною думкою, не розпорошуючись на репліки кількох співрозмовників. Водночас, щоб монолог не був голослівним, його побудовано на реальному матеріалі: розмовах із людьми, які щодня працюють зі спортом у громаді. Це гібрид: за формою мовлення – монолог, за способом збору матеріалу – інтерв'ю.

Герої. Свідомо обрано два різні ракурси. Директор ДЮСШ Сергій Васильович Шум дає інституційний, управлінський погляд: як влаштована школа, що з фінансуванням, скільки дітей і тренерів, які плани. Учитель фізкультури Ігор Володимирович Гапанович – погляд педагога, який бачить дітей зблизька і може говорити про їхній емоційний стан. Разом вони дають об'ємну картину: і «зверху», і «зсередини».

Тематична логіка. Послідовність епізодів – не випадкова. Перший відповідає на питання «що сталося зі спортом у громаді», другий – «навіщо цей спорт дітям саме зараз», третій – «що буде далі». Така драматургія веде слухача від констатації фактів до сенсу й до надії, що відповідає тональності конструктивної журналістики.

Аудіо й CapCut. Аудіоформат обрано як найбільш людський і найменш ресурсозатратний: він не вимагає камери, світла, гриму, дозволяє героям говорити вільніше, ніж перед об'єктивом, і легко слухається «під справи». CapCut як інструмент відповідає реаліям воєнного часу – мобільний, безкоштовний, достатній для якісного монтажу аудіо.

Мова й тон. Уся серія – українською мовою, у спокійній, довірливій інтонації, без пафосу й без «воєнної» драматизації. У тексті авторка уникала канцеляризмів і складних термінів, прагнучи, щоб подкаст був зрозумілий і батькам, і самим дітям. Мовностилістичні рішення серії підпорядковані головній меті – бути зрозумілою й близькою. Я уникала вузькоспеціальної термінології, складних конструкцій і канцеляризмів, надавала перевагу коротким реченням і прямому зверненню до слухача. Там, де це доречно, звучить особисте «я» – це підкреслює авторський, а не знеособлений характер оповіді. Водночас я стежила за чистотою мовлення, дотриманням норм літературної української мови та доречністю кожної цитати.

Окремо варто сказати про труднощі, з якими довелося працювати. Запис під час війни – це робота з постійним тлом тривоги і чутливою темою: говорити з людьми про спорт, коли поряд триває війна, означає весь час балансувати між легкістю формату й вагою контексту. Доводилося враховувати повітряні тривоги під час запису, бути готовою перервати й продовжити сесію, а в розмовах із героями – обережно торкатися болісних моментів, не перетворюючи розповідь про спорт на репортаж про втрати. Цей баланс – між підтримкою й чесністю – і визначив інтонацію серії.

Важливою частиною роботи стала *етика взаємодії з героями*. Обидва співрозмовники – реальні люди громади, тож я узгоджувала з ними

використання їхніх слів, прагнула точно передавати думку й не вихоплювати фрази з контексту. Я свідомо не драматизувала розповідь і не тиснула на емоції втрат – мені йшлося про чесну, але підтримувальну інтонацію. Такий підхід відповідає і вимогам академічної доброчесності, і засадам відповідальної журналістики у висвітленні чутливих воєнних тем.

5.4. Авторська документація

Нижче подано реалізацію сценарного задуму кожного епізоду: тему, мету, героя, ключові тези й фактичний матеріал, на якому будувалася оповідь. Повні тексти начитки наведено в Додатку А.

Сценарний підхід був однаковим для всіх трьох епізодів. Спочатку визначено тему й головну думку епізоду, потім зібрано фактичний матеріал у розмові з героєм, зафіксовано ключові тези й найсильніші цитати, після чого вибудовано наскрізну оповідь: вступ, що вводить у тему й привертає увагу; основну частину, де факти й оцінки героя поєднуються з авторською рамкою; висновок, що підсумовує думку епізоду й місточком веде до наступного. Така структура забезпечує і самостійність кожного епізоду, і цілісність серії.

Епізод 1. «Спорт під час війни у Підволочиську: трансформація спортивного життя в умовах воєнного стану».

Сценарний план епізоду 1. Вступ-гачок: роздум про те, що під час війни спорт здається другорядним, і теза, що насправді його роль зростає. Блок 1 – представлення теми й героя: знайомство з директором ДЮСШ, історія школи від 1995 року. Блок 2 – удар війни: призупинення занять, виїзд родин, невдала спроба дистанційного формату. Блок 3 – відновлення: повернення до очних тренувань приблизно за два місяці, питання укриттів, робота з батьками. Блок 4 – школа сьогодні: секції, близько 190 учнів, сім тренерів, найпопулярніші напрями, двоє майстрів спорту з вільної боротьби. Блок 5 – несподіваний поворот: змагань стало більше, спортивне життя активізувалося. Фінал: спорт як простір внутрішньої сили, віра в нові перемоги і місточок до другого епізоду.

Мета епізоду – показати, як повномасштабна війна вплинула на роботу місцевої спортивної школи, і водночас задати тон усій серії: спорт під час війни – це не другорядне, а важлива опора для громади. Епізод відкривається роздумом про те, що про спорт під час війни говорять рідко, хоча він виконує значно важливішу роль, ніж здається, – це про стабільність, дисципліну й підтримку дітей у часи невизначеності.

Фактологічну основу дала розмова з директором ДЮСШ Сергієм Васильовичем Шумом. Ключові тези, що увійшли в епізод: школу засновано у 1995 році; сьогодні в ній працюють секції вільної боротьби, настільного тенісу, футболу та гандболу; зараз займається близько 190 учнів, тоді як до вторгнення їх було понад 200. Після початку війни роботу школи тимчасово призупинили, частина дітей припинила заняття через виїзд родин за кордон. Відновити роботу вдалося приблизно за два місяці; спроби дистанційних занять швидко показали, що спортивна підготовка потребує живої присутності й роботи з тренером. Окремо проговорено питання укриттів: спершу під час тривоги вихованці переходили до укриттів навчальних закладів. У школі працюють сім тренерів – троє штатних і четверо за сумісництвом; найпопулярніші напрями – футбол і вільна боротьба, у якій школа вже виховала двох майстрів спорту. Важлива теза епізоду: спортивне життя після початку війни не лише не зупинилося, а навіть активізувалося – змагань стало більше. Завершується епізод думкою про стійкість громади, яка навіть у найскладніші часи знаходить сили не зупинятися.

Оповідно епізод побудовано як рух від загального до конкретного: від роздуму про місце спорту під час війни – до історії однієї школи. Вступ навмисно провокативний – теза про те, що спорт під час війни здається другорядним, – щоб одразу її спростувати. Звукове рішення стримане: спокійна начитка, м'яка фонова музика на вступі й фіналі, чисті паузи між смисловими блоками, що дають слухачеві «дихати». Фінал залишає світлу, але не пафосну ноту – про віру в нові перемоги.

Епізод 2. «Спорт як підтримка: вплив фізичної активності на дітей у воєнний час».

Сценарний план епізоду 2. Вступ: нагадування про попередній епізод і перехід до теми дітей. Блок 1 – спорт як елемент стабільності: режим дня, соціальні контакти, зросла роль ДЮСШ. Блок 2 – представлення героя: учитель фізичної культури з 14-річним стажем. Блок 3 – ретроспектива: випробування пандемією, відновлення, нові надії – і початок повномасштабного вторгнення. Блок 4 – нова реальність школи: очне навчання з вересня 2022 року, укриття, тривожний рюкзак, зміна морального стану дітей. Блок 5 – кульмінація: цитата педагога про силу спорту. Блок 6 – світлий поворот: позитивні зміни, мотивація, проєкт «Пліч-о-пліч» і його напрям неформальної освіти. Фінал: спорт не змушує забути про війну, а допомагає залишатися сильними.

Мета епізоду – розкрити психологічну й соціальну функцію спорту для дітей у воєнний час. Якщо перший епізод відповідав на питання «що сталося», то другий – на питання «навіщо це дітям». Героєм став учитель фізичної культури Ігор Володимирович Гапанович, який викладає вже 14 років.

Ключові тези епізоду: для дітей спорт у воєнний час став одним із небагатьох елементів стабільності: тренування дозволяють підтримувати режим дня, зберігати соціальні контакти й відволікатися від стресу, тож роль ДЮСШ зросла. В оповідь уплетено історичну ретроспективу зі слів педагога: спершу серйозним випробуванням став період пандемії, коли все перейшло в дистанційний формат; потім, щойно школа почала демонструвати хороші результати, усе знову змінилося з початком повномасштабного вторгнення. Очне навчання відновилося у вересні 2022 року; у школі облаштували укриття, відпрацювали алгоритми дій під час тривоги, а тривожний рюкзак став обов'язковою частиною шкільного життя. Проговорено й зміну морального стану дітей: частина стала менш активною, у когось знизилася мотивація, хтось замкнувся. Смисловим центром епізоду є цитата педагога про природу спортивної підтримки: «Спорт став важливою моральною підтримкою. Його сила полягає не в тому, щоб змусити забути, а в тому, щоб допомогти жити в

цих реаліях». Окремий блок присвячено всеукраїнському проєкту «Пліч-о-пліч», започаткованому у 2023 році, у якому з 2025 року з'явився напрям неформальної освіти – діти можуть спробувати себе в ролях журналістів, фоторепортерів, відеооператорів, ведучих. Завершується епізод думкою, що спорт не змушує забути про війну, а допомагає дітям залишатися сильними й знаходити внутрішню опору.

Цей епізод – найбільш «людяний» у серії, тож і звукове рішення тут тепліше. Сисловою кульмінацією зроблено пряму цитату педагога про силу спорту: її винесено в окремий, нічим не перебитий фрагмент, щоб слова прозвучали вагомо. Перехід до теми проєкту «Пліч-о-пліч» свідомо змінює тон на світліший і перспективний – від переживань до можливостей, які відкриваються перед дітьми.

Епізод 3. «Перспективи розвитку дитячо-юнацького спорту в Підволочиській громаді в умовах війни та післявоєнного відновлення».

Сценарний план епізоду 3. Вступ: підсумок попередніх епізодів і заявка на тему майбутнього. Блок 1 – стратегічна рамка: ДЮСШ як основна структура підготовки спортсменів, потреба вдосконалення. Блок 2 – інфраструктура й безпека: модернізація залів, укриття, сучасний інвентар. Блок 3 – фінансування: пріоритет оборони, державне фінансування через відділ освіти, відсутність суттєвих змін під час війни. Блок 4 – бачення майбутнього: розвиток, розширення секцій, користь для всіх. Блок 5 – позитивні зрушення вже зараз: зростання кількості турнірів, проєкт «Пліч-о-пліч». Фінал: здатність розвиватися попри труднощі як показник стійкості суспільства й завершення серії.

Мета завершального епізоду – поглянути в майбутнє: поговорити про фінансування, інфраструктуру й розвиток школи після перемоги. Оповідь повертається до директора ДЮСШ Сергія Васильовича Шума, що композиційно замикає серію.

Ключові тези: ДЮСШ є основною організаційною структурою системи підготовки спортсменів в Україні, а отже, її розвиток – питання стратегічне.

Серед пріоритетів повоєнного періоду – модернізація спортивної інфраструктури та створення безпечних тренувальних просторів, забезпечення укриттями й сучасним інвентарем. Проговорено фінансовий бік: значна частина підтримки сьогодні спрямовується на потреби оборони та волонтерство; школа фінансується державою через відділ освіти Підволочиської селищної ради, і, за словами директора, суттєвих змін у фінансуванні під час війни не відбулося – заклад забезпечений усім необхідним для роботи, хоч можливостей для розвитку завжди хотілося б більше. Бачення майбутнього – насамперед розвиток: розширення секцій, залучення більшої кількості дітей, подальший розвиток змагань; важливо, щоб спорт приносив користь усім – і дітям, і тренерам, і громаді. Позитивні зрушення помітні вже зараз: зростає кількість турнірів, діти дедалі активніше долучаються до спортивного життя, чому сприяє і проєкт «Пліч-о-пліч». Підсумкова думка серії: здатність розвиватися попри труднощі – один із найважливіших показників стійкості українського суспільства.

Завершальний епізод інтонаційно найспокійніший і найбільш «дорослий» – це розмова про стратегію й майбутнє. Композиційно він замикає кільце, повертаючи слухача до героя першого епізоду. Фінал серії підсумовує наскрізну думку всіх трьох випусків: здатність розвиватися попри труднощі – показник стійкості не лише школи, а й суспільства. Музичний акцент на завершенні робить цей висновок емоційно відчутним.

6. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ПРОДУКТУ

6.1. Умови впровадження

Серію оприлюднено на медіаплатформі YouTube (<https://youtu.be/5YQxdvsBsxo?si=AjGrVXTJBDpKXgx0> , <https://youtu.be/Hp3xGPXflnM?si=m6ercdzqjgqDKVUM> , https://youtu.be/vHOqE73xYqU?si=lA7tkSyaxUP_areC), що забезпечує вільний доступ до епізодів для аудиторії громади та ширшого кола слухачів. Інтелектуальна власність на авторський текст начитки, сценарії та змонтовані епізоди належить виконавиці кваліфікаційної роботи. Продукт подається державною мовою; для потреб ширшого поширення епізоди за бажанням можуть бути доповнені текстовою розшифровкою (для доступності) та анонсами в соціальних мережах громади.

Серія не потребує спеціальних умов для впровадження: аудіоформат відтворюється на будь-якому пристрої, не вимагає від слухача реєстрації чи оплати. Це знижує бар'єр доступу й робить продукт придатним для поширення через місцеві спільноти – батьківські чати, сторінки школи й громади в соціальних мережах, місцеві інформаційні ресурси. За потреби епізоди легко перевипустити у вигляді коротких відеоверсій зі статичною обкладинкою для платформ, орієнтованих на відео.

Перешкод правового чи етичного характеру для поширення немає: усі герої давали згоду на запис і використання матеріалу, фактичні дані звірено з безпосередніми учасниками подій, запозичені музичні елементи використано із зазначенням джерела.

6.2. Специфікація аудиторії

Ядро цільової аудиторії – мешканці Підволочиської селищної громади: батьки дітей, які займаються або могли б займатися спортом; тренери та вчителі фізичної культури; працівники освіти й місцевого самоврядування.

Ширше коло – усі, хто цікавиться дитячо-юнацьким спортом, життям тилових громад під час війни та локальною журналістикою.

За віковою ознакою це переважно дорослі від 25 до 55 років (батьки, педагоги), а також підлітки 12–17 років – самі вихованці спортивної школи. За гендерною ознакою аудиторія змішана. За територіальною – насамперед Підволочиська громада й Тернопільський район, із потенціалом виходу на загальнообласний і загальноукраїнський рівень завдяки універсальності теми.

Аудиторія подкасту має й чітку психографічну рису: це люди, для яких важливе відчуття, що життя громади триває, що про їхнє містечко й їхніх дітей говорять. Для батьків продукт виконує ще й орієнтаційну функцію – допомагає ухвалити рішення, чи варто вести дитину в секцію, розвіює сумніви щодо безпеки й доцільності занять під час війни. Для педагогів і тренерів це визнання їхньої щоденної праці, яка зазвичай залишається непомітною для медіа.

6.3. Результативність продукту (наявна та прогнозована)

Прогнозована результативність ґрунтується на кількох чинниках. По-перше, актуальність теми: спорт під час війни – питання, що зачіпає кожну родину з дітьми. По-друге, відсутність аналогів у локальному медіапросторі: системного аудіоконтенту про дитячо-юнацький спорт Підволочиської громади, тим паче у воєнному контексті, раніше не існувало, тож продукт заповнює реальну інформаційну нішу. По-третє, повнота й якість реалізації: серія завершена, тематично цілісна, побудована на первинному матеріалі та реальних героях.

Прогнозуючи результативність, орієнтуємося на загальну тенденцію зростання інтересу до аудіоконтенту, і на емоційну природу теми: історії про дітей, які тренуються попри війну, мають високий потенціал залученості й поширення в межах громади. Водночас існують обмеження: аудиторія локального продукту за визначенням невелика, а охоплення залежить від активності просування в місцевих спільнотах і соціальних мережах. Тому

реалістичним показником успіху є не абсолютні цифри переглядів, а якісна реакція – відгуки батьків, тренерів і юних спортсменів.

Оцінювати результативність можна у два способи. Кількісно – через статистику платформи: прослуховування, перегляди, реакції, поширення, динаміку підписок за визначений період. Якісно – через зворотний зв'язок: відгуки в коментарях і повідомленнях, усні реакції героїв і слухачів із громади, а за можливості – коротке опитування. Поєднання цих двох вимірів дасть об'єктивнішу картину, ніж самі лише цифри.

ВИСНОВКИ

Кваліфікаційну роботу присвячено створенню серії з трьох авторських аудіоподкастів «Спорт під час війни у Підволочиську». У процесі роботи опрацьовано наукову та фахову літературу про подкаст як жанр сучасної журналістики, специфіку спортивної журналістики й роботу медіа в умовах війни – і ці три лінії стали теоретичним підґрунтям мого продукту.

Теоретичний огляд показав, що подкаст – гнучкий жанр, який добре надається до особистої, людяної оповіді й переживає піднесення саме в кризові періоди; що спортивна журналістика під час війни змістила акцент із результату на підтримку й соціальну функцію спорту; і що локальні медіа, попри виснаження, залишаються тим рівнем комунікації, де історії спільнот звучать найважливіше.

Практичним результатом стала завершена серія моноподкастів, побудована на реальних розмовах із директором Підволочиської ДЮСШ Сергієм Васильовичем Шумом та вчителем фізичної культури Ігорем Володимировичем Гапановичем. Три епізоди утворюють цілісну оповідну дугу: трансформація спортивного життя громади – психологічна роль спорту для дітей – перспективи розвитку й повоєнного відновлення. Запис і монтаж виконано в застосунку CapCut, що відповідає реаліям воєнного часу: мобільно, доступно, без студії.

Робота засвідчує сформованість фахових навичок: від пошуку героїв і збору первинного матеріалу через інтерв'ю – до сценарію, начитки, монтажу й оприлюднення готового продукту. Серія заповнює реальну інформаційну нішу локального медіапростору й має прикладну цінність для громади.

Окремий результат цієї роботи – суто людський. Працюючи над серією, авторка переконалася, що журналістика малих тем не менш важлива, ніж висвітлення великих подій: іноді розповідь про звичайну спортивну школу в селищі на Збручі говорить про стійкість країни не менше, ніж зведення з фронту. У цьому – головна цінність обраного формату й теми.

Перспективи подальшої роботи – у продовженні серії: окремих епізодах про конкретні види спорту, історії тренерів і юних спортсменів, повернення дітей із-за кордону, а також у розширенні формату до відеоподкасту та залученні ширшої аудиторії через соціальні мережі громади.

ДОДАТКИ

Додаток А

Повні тексти епізодів серії «Спорт під час війни у Підволочиську»

Подкаст 1

«Спорт під час війни у Підволочиську: трансформація спортивного життя в умовах воєнного стану»

Вітаю всіх, хто слухає цей подкаст.

Мене звати Діана, і сьогодні я розпочинаю серію аудіоподкастів на тему «Спорт під час війни у Підволочиську».

Коли ми говоримо про війну, найчастіше думаємо про фронт, тривоги, втрати та постійне напруження. У центрі уваги зазвичай опиняються питання безпеки, економіки, освіти, волонтерства.

Проте є сфери життя, про які говорять значно рідше, хоча вони не менш важливі для громади. Однією з таких сфер є спорт.

Повномасштабна війна стала одним із найсерйозніших випробувань для українського спорту за весь період незалежності. Значна частина спортивних об'єктів опинилася під обстрілами або була зруйнована, багато спортсменів були змушені евакуюватися за кордон, а проведення національних змагань стало можливим лише в окремих регіонах країни.

Українські дослідники наголошують, що війна кардинально змінила спортивне середовище України. Після 24 лютого 2022 року війна вторглась і в український спорт, не оминувши жодної спортивної організації, жодного спортивного колективу, жодного спортсмена.

Однією з найбільших проблем воєнного періоду стала вимушена міграція спортсменів. Війна спричинила масштабну трансформацію спортивного простору, а питання міграції спортсменів стало одним із найактуальніших для сучасного українського спорту.

На перший погляд може здатися, що під час війни спортивне життя відходить на другий план. Чи справді це так? Але насправді спорт, на мою думку, у цей час виконує значно важливішу роль.

Це не лише про фізичну активність чи досягнення результатів. Це про стабільність, підтримку дітей та молоді, які щодня живуть в умовах повітряних тривог, тривожних новин і постійної психологічної напруги, про дисципліну тоді коли навколо багато невизначеності, і можливість хоча б на певний час відволіктися від складної реальності.

Для багатьох дітей спортивна секція сьогодні – це не просто місце тренувань. Це простір, де вони можуть хоча б на певний час відволіктися від подій сьогодення, зосередитися на русі, роботі над собою, командній взаємодії та власному розвитку.

Особливо важливо говорити про це на рівні невеликих громад, таких як Підволочиськ.

Саме тут спортивне життя часто тримається на відданості тренерів, підтримці батьків та бажанні дітей продовжувати займатися спортом попри всі труднощі.

Війна суттєво змінила звичний ритм спортивного життя у Підволочиську. Проте, попри всі виклики, спорт у громаді активно розвивається.

Щоб детальніше зрозуміти, як саме повномасштабна війна вплинула на спортивне життя Підволочиська, я поспілкувалася з директором дитячо-юнацької спортивної школи Сергієм Васильовичем Шумом. І ось що я дізналась.

Дитячо-юнацька спортивна школа у Підволочиську була заснована у 1995 році.

Упродовж багатьох років вона залишається важливим осередком спортивного розвитку громади, місцем, де діти мають можливість не лише фізично розвиватися, а й формувати характер, дисципліну, витривалість та командний дух.

Сьогодні у школі функціонують секції вільної боротьби, настільного тенісу, футболу та гандболу.

Наразі у спортивній школі займається близько 190 учнів. До початку повномасштабного вторгнення кількість вихованців перевищувала 200 дітей.

Після початку війни робота спортивної школи була тимчасово призупинена. Багато сімей були змушені виїхати за кордон, через що частина дітей припинила заняття.

Попри складні умови, дитячо-юнацька спортивна школа змогла відновити свою роботу вже приблизно через два місяці.

Спочатку були спроби організувати дистанційні заняття у форматі завдань та вправ для самостійного виконання.

Проте дуже швидко стало зрозуміло, що спортивна підготовка потребує живої присутності, командної взаємодії та безпосередньої роботи з тренером.

Перед відновленням роботи адміністрація школи активно спілкувалася з батьками та учнями, щоб почути їхню думку та оцінити готовність до повернення.

Однією з найбільших труднощів стало питання укриттів. На початковому етапі під час повітряних тривог вихованці переходили до укриттів навчальних закладів.

Попри всі труднощі, рішення відновити заняття стало правильним.

Для багатьох дітей спортивні тренування стали важливою емоційною підтримкою та можливістю хоча б ненадовго відволіктися від важких новин.

Сьогодні серед вихованців школи є також діти з числа внутрішньо переміщених осіб. Тобто це робота з дітьми різного віку із різними обставинами потребує від спортивної школи не лише матеріальної бази, а й професійного тренерського колективу. Саме наставники відіграють важливу роль у підтримці вихованців, допомагаючи їм

У закладі працює сім тренерів. Троє з них є штатними працівниками спортивної школи, а ще четверо працюють за сумісництвом із навчальними закладами громади.

Найбільш популярними напрямками залишаються футбол і вільна боротьба.

Саме ці види спорту приносять школі найбільше перемог. Зокрема, у напрямку вільної боротьби школа вже має двох майстрів спорту.

За словами директора, спортивне життя після початку повномасштабної війни не лише не зупинилося, а навіть активізувалося.

Змагань стало більше – обласні турніри, приватні змагання та інші спортивні заходи тривають протягом усього навчального року.

Попри тривогу через поїздки на далекі відстані, діти із задоволенням беруть участь у спортивному житті, здобувають новий досвід та вдосконалюють свої навички.

Отже, історія дитячо-юнацької спортивної школи у Підволочиську – це приклад стійкості громади.

Сьогодні спорт у Підволочиську – це значно більше, ніж тренування чи участь у змаганнях.

Це простір, де діти вчаться бути сильними не лише фізично, а й внутрішньо.

Спорт навчає не здаватися після поразки, підійматися після падіння та знову рухатися вперед.

І поки тривають тренування, поки юні спортсмени виходять на майданчики, живе віра в нові перемоги.

Отже, історія дитячо-юнацької спортивної школи у Підволочиську – це не просто приклад того, як спортивний заклад продовжив свою роботу в умовах війни. Це приклад того, як навіть у найскладніші періоди громада здатна знаходити сили не зупинятися.

Дякую, що були зі мною.

Це був перший епізод подкасту «Спорт під час війни у Підволочиську».

У наступному випуску ми поговоримо про те, як спорт впливає на дітей, їхній емоційний стан та чому фізична активність стала важливою психологічною підтримкою в умовах війни.

Подкаст 2

«Спорт як підтримка: вплив фізичної активності на дітей у воєнний час»

Вітаю всіх, хто слухає цей подкаст.

Це другий епізод серії, присвячений темі «Спорт під час війни у Підволочиську».

У попередньому випуску ми говорили про те, як повномасштабна війна змінила спортивне життя громади, з якими викликами зіткнулися тренери та освітяни, а також як спортивна сфера адаптувалася до нових реалій.

Сьогодні ми поговоримо про дітей та про те, як спорт впливає на їхній емоційний і психологічний стан.

Отож, для дітей спорт у воєнний час став одним із небагатьох елементів стабільності. Тренування дозволяють підтримувати режим дня, зберігати соціальні контакти та відволікатися від постійного стресу. Саме тому роль дитячо-юнацьких спортивних шкіл суттєво зросла. Сьогодні ДЮСШ виконують не лише освітньо-спортивну, а й соціально-психологічну функцію, допомагаючи дітям адаптуватися до складних умов життя.

Саме діти особливо гостро переживають зміни, які принесла війна. Повітряні тривоги, інформаційний тиск, переживання за близьких, зміни у звичному ритмі життя – усе це впливає на їхнє самопочуття.

Одним із середовищ, яке допомагає дитині зберігати емоційну рівновагу, є спорт.

Щоб краще зрозуміти цю тему, я поспілкувалася з учителем фізичної культури Ігорем Володимировичем, який викладає цей предмет уже 14 років.

За словами педагога, серйозним випробуванням для школи став спочатку період пандемії коронавірусу. Тоді освітній процес і спортивне життя фактично зупинилися. Учні адаптовувалися до дистанційного навчання, маскового режиму та нових обмежень.

Проте поступово все почало налагоджуватися. Відновлювалися заняття, поверталися змагання, а діти знову проявляли великий інтерес до спорту. Було

помітно, наскільки сильно вони скупили за рухом, розвитком та живим спілкуванням. Здавалося, що найскладніший період уже позаду. Учні поступово поверталися до звичного ритму життя, брали участь у спортивних заходах та шкільних подіях.

Багато хто вірив, що попереду чекає спокійний час для навчання, розвитку та нових досягнень. Після тривалих обмежень діти особливо цінували можливість бути разом, тренуватися, змагатися та просто відчувати себе частиною колективу. Проте цим сподіванням не судилося повністю здійснитися.

Коли школа почала демонструвати хороші результати, усе знову змінилося з початком повномасштабного вторгнення.

У той час у людей були зовсім інші пріоритети: безпека, допомога військовим, волонтерство. Шкільна спільнота активно долучалася до підтримки країни. Навчання знову перейшло у дистанційний формат, а спорт тимчасово відійшов на другий план.

Очне навчання відновилося у вересні 2022 року. Повернення до звичного освітнього процесу стало важливим, але водночас непростим етапом для учнів, педагогів і батьків. Усі мали навчитися жити та працювати в нових умовах, де безпека стала одним із головних пріоритетів. Саме тому в закладі облаштували укриття, відпрацювали алгоритми дій під час повітряних тривог, а тривожний рюкзак став обов'язковою частиною навчального процесу для кожного учня.

За словами Ігоря Володимировича, моральний стан дітей суттєво змінився. Учні бачили втрати, чули новини, переживали через події в країні. Кожного війна зачепила по-своєму.

Так, з часом усі певною мірою адаптувалися до нової реальності, але це не означає, що до неї можна звикнути настільки, щоб перестати її відчувати.

Частина дітей після початку повномасштабного вторгнення стала менш активною. У когось знизилася мотивація, хтось став більш замкнутим, а комусь було складно зосередитися.

За словами педагога, розмови про війну звучали всюди – у школі, на перервах, навіть під час уроків фізичної культури. Саме тому було б неправильно говорити, що спорт дозволяв дітям повністю забути про реальність.

Ігор Володимирович говорить:

«Спорт став важливою моральною підтримкою. Його сила полягає не в тому, щоб змусити забути, а в тому, щоб допомогти жити в цих реаліях.»

Поступове повернення до занять принесло позитивні зміни. Одним із найважливіших результатів стало відновлення живого спілкування між учнями.

Саме спілкування найбільше позитивно вплинуло на емоційний стан дітей.

Також зросла мотивація до навчання. Учні краще усвідомлюють сучасні реалії та розуміють, що для досягнення результату потрібно працювати над собою вже зараз.

Ставлення до фізичної культури також змінилося. Воно перестало бути лише звичним шкільним предметом і почало асоціюватися зі здоров'ям, витривалістю та вмінням долати труднощі. Для багатьох дітей спорт став не лише способом підтримувати фізичну форму, а й можливістю відволіктися від тривожних думок, знайти нові цілі та відчути впевненість у власних силах.

У Підволочиському окрузі учнів, які виявляють особливий інтерес до спорту, залучають до занять у дитячо-юнацькій спортивній школі. Тут вони мають можливість розвивати свої здібності, вдосконалювати навички та брати участь у змаганнях різних рівнів. Саме змагання часто стають для дітей важливим джерелом мотивації, адже дають змогу побачити власний прогрес, оцінити свої можливості та зрозуміти, у якому напрямку рухатися далі.

Особливе захоплення в учнів викликає програма «Пліч-о-пліч» – це масштабний всеукраїнський проєкт для школярів, який об'єднує дітей через спорт, командну роботу та активне громадське життя. Вона була започаткована у 2023 році за ініціативи Президента України та реалізується за підтримки Міністерства освіти і науки, Міністерства освіти і науки, Міністерства молоді

та спорту та інших державних структур. «Пліч-о-пліч» – це вже не лише про спорт. У 2025 році в проєкті з'явився напрям неформальної освіти, де школярі можуть спробувати себе у ролі журналістів, фоторепортерів, відеооператорів, дизайнерів, SMM-фахівців, коментаторів та ведучих. Це особливо цікаво для тих, хто захоплюється медіа та комунікаціями. Також відкриває нові можливості для самореалізації дітей і дозволяє кожному знайти сферу, яка найбільше відповідає його інтересам та здібностям.

Таким чином, сьогодні спорт виконує значно ширшу роль, ніж просто фізична активність. Він не змушує забути про виклики воєнного часу, але допомагає дітям залишатися сильними, підтримувати одне одного, вірити у власні можливості та впевнено дивитися в майбутнє. Саме в цьому і полягає його справжня цінність.

Спорт не змушує забути про війну.

Він допомагає дітям залишатися сильними, підтримувати одне одного, розвиватися та знаходити внутрішню опору.

Саме в цьому і полягає його справжня цінність.

Дякую, що були зі мною.

Це був другий епізод подкасту «Спорт під час війни у Підволочиську».

Подкаст 3

«Перспективи розвитку дитячо-юнацького спорту в Підволочиській громаді в умовах війни та післявоєнного відновлення»

Вітаю всіх, хто слухає цей подкаст.

Це третій, завершальний епізод серії «Спорт під час війни у Підволочиську».

У попередніх випусках ми говорили про те, як повномасштабна війна вплинула на спортивне життя громади, як працює дитячо-юнацька спортивна школа в нових реаліях, а також про роль спорту у житті дітей та молоді.

У цьому випуску мова піде про перспективи розвитку дитячо-юнацького спорту у Підволочиській громаді, питання фінансування, розвитку спортивних секцій та майбутнього ДЮСШ після перемоги України.

Попри складні умови воєнного часу, перспективи розвитку дитячо-юнацького спорту залишаються важливими та актуальними. Саме дитячо-юнацькі спортивні школи є основною організаційною структурою системи підготовки спортсменів в Україні . Водночас сучасний стан функціонування ДЮСШ потребує вдосконалення.

Важливою перспективою розвитку ДЮСШ є модернізація спортивної інфраструктури та створення безпечних тренувальних просторів. Після початку повномасштабної війни багато спортивних закладів були змушені адаптовувати тренувальний процес до умов повітряних тривог. Тому у післявоєнний період одним із пріоритетних завдань стало забезпечення їх укриттями та сучасним інвентарем.

Ще до початку повномасштабного вторгнення у школі обговорювалася необхідність оновлення спортивного залу та покращення умов для проведення тренувань.

Проте після початку війни ці питання відійшли на другий план.

Значна частина фінансової підтримки сьогодні спрямовується на допомогу військовим, волонтерство та забезпечення базових потреб країни.

До початку повномасштабного вторгнення спортивний заклад отримував більш активну підтримку як від громади, так і від благодійників.

Водночас Сергій Васильович зазначає, що у разі виникнення необхідності громада все ж підтримує спортивну школу та допомагає вирішувати важливі питання.

Дитячо-юнацька спортивна школа фінансується державою, а забезпечення її діяльності залежить від роботи відділу освіти Підволочиської селищної ради.

На питання про те, чи змінилося фінансування спортивної школи під час війни, директор відповідає, що суттєвих змін не відбулося.

За його словами, завжди хочеться мати більше можливостей для розвитку, оновлення матеріальної бази та розширення спортивних напрямків. Проте на сьогоднішній момент школа забезпечена всім необхідним для продовження роботи.

Окремо директор говорить і про бачення майбутнього спортивної школи після перемоги України.

За його словами, головним напрямком має залишатися розвиток.

Йдеться не лише про спортивні результати, а насамперед про створення ще більшої кількості можливостей для дітей.

Серед перспективних напрямків – розширення спортивних секцій, залучення більшої кількості учнів до активного спортивного життя та подальший розвиток змагань.

Сергій Васильович наголошує: важливо, щоб спорт приносив користь усім – і дітям, і тренерам, і громаді загалом.

Певні позитивні зміни помітні вже зараз. Зростає кількість турнірів та спортивних заходів, а діти все більше долучаються до спортивного життя.

Одним із важливих поштовхів для розвитку стала програма «Пліч-о-пліч: всеукраїнські шкільні ліги», яка популяризує спорт серед школярів та мотивує дітей до участі у змаганнях.

Саме завдяки таким ініціативам діти отримують нові можливості для розвитку, командної роботи та самореалізації.

Усе це свідчить про те, що навіть у складний воєнний період дитячо-юнацький спорт у Підволочиській громаді не лише продовжує існувати, а й поступово розвивається.

І, можливо, саме ця здатність розвиватися попри труднощі сьогодні є одним із найважливіших показників стійкості українського суспільства.

Дякую, що були з нами.

Це був третій епізод подкасту «Спорт під час війни у Підволочиську».